

Sammenfæltning mellem Universitetet og den polytechniske Lærestiftelse, saa vilde det have været et Forslag af en heel anden Art, og saavidt jeg kan skjønne, vilde Meget tale derfor. Jeg anseer det for sandsynligt, at jeg i mange Henseender vilde kunne slutte mig dertil; men det foreligger jo ikke; hvad der foreligger, er kun en simpel Ompostering, som ikke fører til noget praktisk Resultat, og jeg kan derfor for mit Vedkommende ikke slutte mig til Udvalgets Fleertals Forslag.

C. V. Nimestad: Naar den ærede Rigsdagsmand for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) angaaende Skoleinspektionen ved de lærde Skoler har bemærket, at hans Virksomhed ikke kan ansees for videre helbringende, eftersom den Skoleplan, hvori, som den ærede Rigsdagsmand sagde, den Mand har en saa stor Andeel, ikke bliver anseet for at være videre god og er bleven stærkt angreben, maa jeg til Forhvar for denne Mand bemærke, at Planen i alt Væsentligt ingenlunde er hans Værk, men at han tværtimod har foresundet den, da han overtog Bestyrelsen, ikke ved de offentlige Skoler, men ved de private, hvor man i det Væsentlige havde arbejdet sig hen til den ved Hjælp af den Frihed, man der havde fremfor den bundne Underviisningsplan i de offentlige lærde Skoler. Denne Bemærkning vil jeg iøvrigt kun fremkomme med som et Incidentspunkt. Hvorfor jeg egentlig havde taget Ordet, var for at inddegaae de Bemærkninger, der før bleve hørte fra den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tschering) angaaende Underviisningen ved Universitetet i det Hele og det classiske Studium. Fra den første Tid, jeg er kraadt ind i denne Sal, har jeg til enhver Tid, saavidt det stod i min Magt, arbejdet hen til, at den offentlige paa Statens Bekostning stedfindende Underviisning i de lærde Skoler faldt bort. Det vil den ærede Rigsdagsmand vist drages til Minde. Jeg har til enhver Tid indrømmet, at der fandtes Feil ved Universitetet, men hvor i al Verden er der ikke Feil? Det kan gjerne være, at der ikke itide er truffet saadanne Foranstaltninger, at der ikke er blevet sørget for, at de Feil, som kunde være borte, ere holdte borte, men

naar man gaaer saa vidt, at man derfor vil begynde et Angreb paa det classiske Studium i det Hele som Noget, der er dødbringende for Landen, som Noget, der stiller den Slægt, der opdrages, ringere, end den kan og bør være stillet, saa begaaer man i mine Tanker et overmaade stort Misgreb. Det er blevet sagt her, at den Slægt, der opdrages, faaer Kundskaber og en Landsretning, der ikke passer for Virkeligheden, der ikke passer for den Verden, der er; men deri tager den ærede Rigsdagsmand fejl. Det er meget muligt, at der er en Verden, som disse Kundskaber ikke passe for; men det er ikke den Verden, hvori vi leve, men en Verden, der er skabt af hans Indbildningskraft, og som ikke findes nogetsteds paa den hele vide Jord, allsaa heller ikke i Danmark. Er der noget Sted, hvor en saadan Verden findes? Lad os gaae hen til det Folk, der fremfor Alle kaldes Ibeernes Folk, og om hvilket selv dets værste Modstandere have sagt, at ingen Idee, hverken god eller ond, er til, som ikke er kommen frem i dette Folk en Mennefsaalder før hos noget andet — lad os gaae til Frankrig, til Landrighedens, til Ibeernes Folk, og lad os see, hvorledes dette Folk opdrages. Vi ville da see, at der bliver lagt langt større Vægt der paa det classiske Studium end i Danmark. Dersom den ærede Rigsdagsmand kjendte Antallet af Bceerne og Gymnasierne og Elevernes Antal i disse, dersom han havde gennemgaaet de Opgaver, som man der stiller til Eleverne, vilde han finde, at det gaaer langt ud over de Forbringere, der stilles i Danmark. Men lad os da gaae til det Folk, der fremfor Alle kaldes det praktiske Folk, lad os gaae til den Race, som har drevet det videst af Alle i Handel og Vandel, Fabrik og Industri osv., den anglicanske Race, saa vil jeg spørge den ærede Rigsdagsmand, om han er ubekjendt med, at de classiske Studier staae langt høiere i England end her, om han ikke veed, at der er en saadan Overbeviisning hos dette Folk om de classiske Studiers Værd og Betydning, at det fordrer dem dhrlede af de Mænd, der staae i Spidsen for det. De classiske Studier have hjemme i Parlamentet, den meest fremragende af alle Forsamlinger. Det classiske Sprog høres der og forstaaes af de Fleste.